

Opinia Komitetu Regionów „E-integracja”

(2008/C 172/03)

KOMITET REGIONÓW

- Wyraża przekonanie, że utrzymująca się przepaść cyfrowa prowadzi do wykluczenia społecznego i gospodarczego. Urzeczywistnienie równości szans w dziedzinie dostępu cyfrowego i umiejętności informatycznych jest niezbędne ze społecznego punktu widzenia. Przepaść ta kryje w sobie dotąd niewykorzystany potencjał gospodarczy. Istotne jest, by wykorzystać TIK jako nowe „narzędzie społeczne” poprzez powiązanie strategii TIK ze wspólnotową polityką społeczną.
- Zwraca uwagę państw członkowskich na konieczność wzmocnienia przez nie wysiłków w dziedzinie e-integracji i opracowania konkretnych programów, które miałyby ograniczone ramy czasowe i mogłyby być poddane ocenie. Kładzie nacisk na udział szczebla lokalnego i regionalnego w krajowych i wspólnotowych inicjatywach na rzecz e-integracji oraz uważa za niezbędne podkreślenie faktu, iż władze lokalne i regionalne opracowują szczegółowe plany działań na rzecz społeczeństwa informacyjnego na szczeblu lokalnym.
- Popiera wysiłki mające na celu informowanie opinii publicznej, szerszą wymianę doświadczeń pomiędzy zainteresowanymi stronami oraz aktywną współpracę na szczeblu lokalnym i regionalnym pomiędzy sektorem TIK, władzami publicznymi, usługodawcami oraz organizacjami użytkowników i organizacjami społecznymi w celu zapewnienia jak najlepszej skuteczności.
- Podkreśla kluczową rolę i odpowiedzialność przypadające samorządom terytorialnym w przyczynianiu się do zapewnienia szerokopasmowego dostępu po rozsądnej cenie w regionach, w których same mechanizmy rynku zawodzą, w prowadzeniu projektów pilotażowych w zakresie niwelowania różnic pod względem dostępności elektronicznej oraz w opracowywaniu nowych podejść w dziedzinie internetowych usług publicznych skoncentrowanych na potrzebach obywatela.
- Podkreśla znaczenie kształcenia i szkolenia dostosowanego do potrzeb wynikających ze stałej ewolucji elektronicznej całego społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem grup w trudnym położeniu, takich jak osoby starsze, słabo wykwalifikowane, nieaktywne zawodowo oraz takie, które nie zdobyły niezbędnych w życiu zawodowym umiejętności w tej dziedzinie.
- Zaleca Komisji zastosowanie wskaźników rozpowszechnienia i używania TIK w regionach, tak aby można było stale wyciągać pożyteczne i niezbędne wnioski, co umożliwiłoby przyjęcie działań na rzecz konwergencji społeczno-gospodarczej i technologicznej regionów.

Sprawozdawca: András SZALAY (HU/ALDE), członek rady miasta Veszprém

Dokumenty źródłowe

Komunikat Komisji dotyczący europejskiej inicjatywy i2010 na rzecz e-integracji „Uczestnictwo w społeczeństwie informacyjnym”

COM (2007) 694 wersja ostateczna

Zalecenia polityczne

KOMITET REGIONÓW

1. Jako że sam powołany jest do wspierania i realizacji trwałej spójności społecznej i gospodarczej na szczeblu regionalnym, wyraża radość z komunikatu Komisji dotyczącego europejskiej inicjatywy i2010 na rzecz e-integracji „Uczestnictwo w społeczeństwie informacyjnym”, w którym ponownie lansuje się sprawę e-integracji i daje nowe bodźce do jej urzeczywistniania. Brak technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) — podobnie zresztą jak ich wdrażanie, wykorzystywanie i rozwój — idzie w parze z efektem domina (*spillover effect*): zwiększa i coraz bardziej pogłębia przepaść cyfrową.

2. Docenia syntetyczny i jasny charakter analizy przeprowadzonej w komunikacie Komisji oraz zaproponowane w nim strategiczne ramy dla działań. KR pochwała dążenie do wypracowania europejskiego podejścia do zagadnienia ⁽¹⁾.

3. W pełni zgadza się ze stwierdzeniem, że e-integracja odgrywa zasadniczą rolę w realizacji celów inicjatywy „i2010 — Europejskie społeczeństwo informacyjne na rzecz wzrostu i zatrudnienia” ⁽²⁾, a tym samym także celów strategii lizbońskiej dotyczących rozwoju społeczno-gospodarczego.

4. Podziela punkt widzenia głoszący, że inwestycje w TIK stanowią zasadnicze narzędzie dla aktorów lokalnych i regionalnych oraz gmin, ponieważ przyczyniają się do rozwiązywania problemów dotyczących równości szans, z którymi podmioty te borykają się w rozmaitych dziedzinach. Zwraca także uwagę na konieczność czynnego angażowania regionów oraz samorządów lokalnych i regionalnych w opracowywanie strategii i programów dotyczących alokacji i wykorzystania zasobów wspólnotowych. Zajmując szczebel władzy najbliższy obywatelom, mają one bowiem bezpośrednią styczność z istniejącymi lokalnymi potrzebami i śledzą pojawianie się nowych.

5. Zgadza się, że rozpatrywany dokument zobowiązuje różne podmioty, których dotyczy e-integracja — tj. indywidualnych użytkowników, przemysł TIK, podmioty świadczące usługi, władze i organizacje pozarządowe — do przedsięwzięcia zdecydowanych środków w pewnych sprawach oraz przydziela im konkretne zadania w tym zakresie.

6. Zauważa, że omawiana inicjatywa wspiera zalecenia poczynione we wcześniejszych opiniach KR-u, dotyczące praktycznych środków na rzecz utworzenia sprawiedliwego społeczeństwa informacyjnego, zwłaszcza jeśli chodzi o kwestię

starzenia się w społeczeństwie informacyjnym ⁽³⁾, e-administrację i upowszechnianie szerokopasmowego dostępu do internetu ⁽⁴⁾, przyszłość demograficzną Europy ⁽⁵⁾, badania naukowe w dziedzinie TIK ⁽⁶⁾ oraz sytuację osób niepełnosprawnych ⁽⁷⁾.

7. Jest zdania, że zgodnie z obecnymi wskaźnikami, realizacja celów z Rygi do roku 2010 nie jest pewna. Wysiłki podejmowane przez każde państwo członkowskie pozostają rozproszone, brakuje przy tym współpracy. Z tego względu KR zwraca uwagę państw członkowskich na konieczność wzmożenia przez nie wysiłków i opracowania w najbliższych latach konkretnych programów, które miałyby ograniczone ramy czasowe i mogłyby być poddane ocenie.

8. Uważa, że konieczne jest położenie nacisku na udział szczebla lokalnego i regionalnego w krajowych i wspólnotowych inicjatywach na rzecz e-integracji. W istocie to właśnie na tym szczeblu może zaistnieć otwarte dla wszystkich społeczeństwo oparte na technologiach cyfrowych, a to dzięki najbardziej nowatorskim i najlepiej ukierunkowanym środkom.

9. Uważa za niezbędne podkreślenie faktu, iż władze lokalne i regionalne opracowują szczegółowe plany działań na rzecz społeczeństwa informacyjnego i upowszechniają technologie cyfrowe na szczeblu lokalnym za pośrednictwem lokalnych programów na rzecz e-integracji.

10. Wnosi, by Komisja Europejska włączyła go w pełni w inicjatywę, których celem będzie dokonanie przeglądu przyjętej i wdrożonej strategii.

11. Wyraża życzenie, by we właściwym czasie poinformowano go o wynikach i wnioskach średniookresowego sprawozdania z oceny wdrażania strategii i2010, i pragnąłby wypowiedzieć się na ich temat.

12. Z zadowoleniem przyjmuje kampanię zatytułowaną „E-integracja: czas na działanie w 2008 r.”, którą Komisja przeprowadzi w roku 2008 i do której istotny wkład wniosło na samym początku seminarium na temat wspierania e-integracji na szczeblu lokalnym i regionalnym, zorganizowane przez KR w Lahti w Finlandii w grudniu 2007 r. KR chciałby odgrywać czynną rolę w tej kampanii w roku 2008 i zadbać o to, by w publicznych konsultacjach wziął udział jak najszerszy krąg zainteresowanych. W związku z tym podkreśla, że odgrywa rolę polegającą na udzielaniu wsparcia przy opracowywaniu kampanii, strategii oraz programów lokalnych i regionalnych.

⁽³⁾ CdR 84/2007 fin

⁽⁴⁾ CdR 272/2006 fin

⁽⁵⁾ CdR 341/2006 fin

⁽⁶⁾ CdR 155/2005 i CdR 150/2005 fin

⁽⁷⁾ CdR 312/2003 fin

⁽¹⁾ CdR 252/2005 fin

⁽²⁾ COM(2005) 229 wersja ostateczna

13. Wyraża zadowolenie, że pod koniec 2008 r. odbędzie się konferencja ministerialna poświęcona e-integracji oraz że przy tej okazji wręczona zostanie Europejska Nagroda e-Integracji. Informuje, że chciałby wziąć czynny udział w organizacji tej konferencji, a szczególnie w dokonywaniu selekcji osób nominowanych do nagrody.

14. Wyraża przekonanie, że utrzymująca się przepaść cyfrowa utrudnia rozwój i utrzymanie spójności społecznej i dobrobytu oraz prowadzi do wykluczenia społecznego i gospodarczego. Inicjatywa i2010 przyczyni się do poprawy jakości życia obywateli i, ogólnie, społeczeństwa.

15. Podziela pogląd, zgodnie z którym urzeczywistnienie równości szans w dziedzinie umiejętności informatycznych jest niezbędne ze społecznego punktu widzenia. Uważa jednak, że kryje ona w sobie zarazem ogromny potencjał gospodarczy, dotąd niewykorzystany.

Niwelowanie różnic w dostępie do łączy szerokopasmowych

16. Wnosi, by Komisja zwróciła szczególną uwagę na regiony mniej rozwinięte gospodarczo, tak aby mogły one skorzystać z możliwości oferowanych przez TIK w celu osiągnięcia faktycznej konwergencji i uniknięcia ryzyka wykluczenia.

17. Potwierdza swoją wolę i zobowiązanie, by czynnie włączać do regionalnych planów rozwoju cele dotyczące integracyjnego społeczeństwa informacyjnego oraz by efektywnie uczestniczyć w sieciach tworzonych w ramach inicjatywy „Regiony podmiotami przemian gospodarczych”⁽⁸⁾.

18. Zgadza się z Komisją Europejską, że fundusze strukturalne i fundusz rozwoju obszarów wiejskich UE przyczyniają się, szczególnie na obszarach oddalonych i wiejskich, do rozwoju infrastruktury szerokopasmowej oraz do rozwoju elektronicznych usług i zastosowań, jak również zmniejszają dzięki temu różnice rozwojowe między miastem a wsią.

19. Sądzi, że dostępność łączy szerokopasmowych po przystępnej cenie na całym terytorium Europy stanowi zasadniczy czynnik umożliwiający zapewnienie obywatelom jakości usług, wspieranie konkurencyjności i produktywności zainteresowanych regionów oraz pozwalający rozwinąć się na wielką skalę społeczeństwu informacyjnemu i opartemu na wiedzy.

20. Podkreśla kluczową rolę i odpowiedzialność przypadającą samorządom terytorialnym z racji pełnionej przez nie funkcji gwarantów różnorodnych usług i możliwości kształcenia oraz z racji ich bliskiego kontaktu z obywatelami. Mogą one bowiem przyczynić się do zapewnienia szerokopasmowego dostępu po rozsądnej cenie w regionach, w których same mechanizmy rynku okazują się niewystarczające do osiągnięcia tego celu. Interwencje władz publicznych mogą stanowić przykład skoncentrowanych na użytkowniku rozwiązań w zakresie e-administracji zmierzających do wspierania rozwoju kompetencji informatycznych oraz otoczenia sprzyjającego przedsiębiorstwom oraz badaniom w sektorze TIK.

21. Podkreśla, że jeden z lejtymotywów celu europejskiej polityki spójności 2007–2013 dotyczącego modernizacji gospodarki, koncentruje się na zwiększeniu atrakcyjności państw członkowskich, regionów i miast poprzez zagwarantowanie

dostępu do nich oraz zapewnienie usług odpowiedniej jakości i na odpowiednim poziomie. Komitet jest zdania, że rozwój usług e-administracji wspiera tego rodzaju wysiłki i sprzyja wzrostowi gospodarki opartej na wiedzy dzięki stymulowaniu potencjału badawczego i innowacyjnego.

22. Przypomina, że TIK są zasadniczym czynnikiem doskonalenia koordynacji i współpracy w różnych sektorach między administracjami lokalnymi, regionalnymi, krajowymi i wspólnotowymi oraz między instytucjami a obywatelami europejskimi.

Niwelowanie różnic pod względem dostępności elektronicznej

23. Odwołując się do traktatu amsterdamskiego, w którym zapisano zakaz wszelkiej dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność, kładzie nacisk na dostępność internetowych stron usług publicznych i podkreśla, że zgodnie z aktualnymi danymi, długa jest jeszcze droga do osiągnięcia wytyczonego celu. KR zwraca uwagę na fakt, że regiony i gminy mogą przyczynić się do zaradzenia tej sytuacji, nie tylko nabywając nieodzowne produkty i rozwijając oraz oferując niezbędne usługi, lecz także wspierając powstawanie otoczenia gospodarczego sprzyjającego szerszemu dostępowi przedsiębiorstw do rynku. Dlatego też może zaistnieć potrzeba dokonywania przez władze lokalne i regionalne, także w dużych aglomeracjach miejskich, inwestycji w rozbudowę TIK i infrastruktury.

24. Zgadza się z Komisją, że władze lokalne i regionalne także powinny prowadzić projekty pilotażowe.

25. Podziela punkt widzenia, zgodnie z którym wdrażanie środków planu działania wymaga, by przewidziano nowe programy rozwoju praktycznych kompetencji także dla osób odpowiedzialnych za rozwój usług publicznych i za zarządzanie nimi.

Zmniejszyć różnice w poziomie kompetencji cyfrowych

26. Uważa, że różnice w poziomie kompetencji numerycznych są w dalszym ciągu znaczne. Grupami ryzyka są w szczególności osoby starsze, słabo wykształcone, nieaktywne zawodowo oraz takie, które nie zdobyły niezbędnych umiejętności w tej dziedzinie, by w pełni rozwinąć swe kompetencje w życiu zawodowym.

27. Z zadowoleniem przyjmuje plany Komisji na rok 2008, które przewidują opracowanie ogólnoeuropejskiej analizy kompetencji cyfrowych i sformułowanie do końca roku 2008 wytycznych w sprawie strategii w zakresie kompetencji cyfrowych grup narażonych na największe ryzyko.

28. Podkreśla znaczenie kształcenia i szkolenia dostosowanego do potrzeb wynikających ze stałej ewolucji elektronicznej całego społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem grup w trudnym położeniu.

29. Podziela opinię Komisji co do pierwszoplanowej roli i odpowiedzialności władz wszystkich szczebli w zakresie zagwarantowania kompetencji numerycznych. Popiera również aktywny udział przemysłu i organizacji społecznych w realizacji wytyczonych celów oraz ich współpracę w tej dziedzinie.

⁽⁸⁾ COM(2006) 675 wersja ostateczna

Nowoczesne usługi przez internet

30. Technologie informacyjno-komunikacyjne oferują szczególnie duże możliwości poprawy jakości usług publicznych. Zdaniem KR-u rozwój i popularyzacja TIK stanowią okazję dla miast europejskich do potwierdzenia ich roli jako sił napędowych rozwoju, biegunów wiedzy i prawdziwych inkubatorów wytwarzających innowacyjne usługi i towarzyszącą im wiedzę.

31. Uważa, że aby w pełni połączyć rozwój TIK ze wzmocnieniem roli miast europejskich, należy przede wszystkim umocnić pozycję administracji publicznej szczebla lokalnego i regionalnego, tak aby mogła ona realizować strategie ochrony konkurencyjności i ponownego jej pobudzenia.

32. Podkreśla potrzebę wyboru nowego podejścia, pozwalającego skoncentrować internetowe usługi publiczne na potrzebach obywatela, i kładzie nacisk na rolę samorządów lokalnych i regionalnych odpowiedzialnych za jego opracowanie. Zadanie to leży szczególnie w interesie regionów peryferyjnych, najbardziej oddalonych i wiejskich, jak również społeczności wyspiarskich. Korzyści społeczno-gospodarcze z rozwoju TIK są bowiem nieodłącznie związane ze spójnością i mogą wносить dużą wartość dodaną.

33. Uznaje, że wspieranie e-integracji na poziomie lokalnym i regionalnym może poprawić jakość życia mieszkańców, zwiększyć uczestnictwo w życiu lokalnej społeczności, mieć stymulujący wpływ na konkurencyjność, tworzenie nowych przedsiębiorstw i opracowanie lepszych, wydajniejszych i bardziej zindywidualizowanych usług publicznych i prywatnych.

34. Wnosi o wspieranie i wzmocnienie wysiłków mających na celu zapobieganie problemom związanym z bezpieczeństwem sieci i informacji, zajmowanie się nimi i rozwiązywanie ich na odpowiednio wczesnym etapie, co jest zadaniem realizowanym przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA).

Rozwiązania TIK dla osób w trudnej sytuacji społecznej i grup zagrożonych wykluczeniem

35. Z myślą o zmianach demograficznych uważa za słuszne i konieczne utworzenie i opracowanie metod sprawowania nadzoru medycznego na odległość⁽⁹⁾, co przyczyniłoby się do poprawy poziomu usług medycznych, propagowania niezależności osób starszych i poprawy jakości ich życia oraz kontaktu ze społeczeństwem. Osoby te będą mogły w ten sposób dzielić się wiedzą i zdobytymi doświadczeniami z korzyścią dla rozwoju społeczeństwa. Ponadto bardziej intensywne wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych mogłoby przyczynić się do poprawy systemów ochrony zdrowia opartych na istniejących TIK. Można by stworzyć nowe, oparte na tych technologiach produkty i usługi, które mogłyby wspomóc poprawę stanu zdrowia społeczeństwa, ułatwić dostęp do publicznej służby zdrowia i trwale zmniejszyć wydatki służb socjalnych.

36. Biorąc pod uwagę interesy rynku, podkreśla, znaczenie utworzenia i udostępnienia produktów i usług dostosowanych do faktycznych potrzeb zainteresowanych. Mając powyższe na względzie, KR kładzie nacisk na konieczność zbliżenia różnych systemów prawnych oraz — jeśli chodzi o technologie — wyboru rozwiązań zgodnych z panującymi tendencjami.

37. Zaleca, by w inicjatywie „Regiony podmiotami przemian gospodarczych” większą rolę przypisano usługom TIK dla osób starszych.

38. Wyraża zadowolenie, że w programach badawczych (7. programie ramowym, programie wspierania polityki TIK) ważne miejsce przypisuje się e-integracji jako odpowiedzi na kwestie związane z niepełnosprawnością i starzeniem się.

39. Kładzie szczególny nacisk na konieczność poszanowania różnorodności kulturalnej i językowej.

40. Zauważa, że niezbędna jest digitalizacja pisemnego dziedzictwa europejskiego celem zachowania go dla przyszłych pokoleń; operacji tej należy dokonać w odniesieniu do wszystkich języków, regionów i państw Europy⁽¹⁰⁾.

Łączenie działań w zakresie e-integracji w celu maksymalizacji długofalowych korzyści

41. Szczególnie podkreśla znaczenie współpracy na płaszczyźnie zawodowej i ścisłych partnerstw pomiędzy zainteresowanymi stronami.

42. Nalega na przeprowadzenie spójnej i skoordynowanej likwidacji przeszkód natury prawnej, technicznej i innej, które utrudniają realizację e-integracji, tak aby zapewnić jej trwałość i pełniejszą skuteczność.

43. Podkreśla, że samorzady terytorialne należy włączyć nie tylko w fazę wdrażania, lecz także w fazę opracowania strategii. Pozwoliłoby to na zacieśnienie więzi i poprawę komunikacji pomiędzy zainteresowanymi stronami oraz na poprawę skuteczności programów.

44. Zdecydowanie popiera działania zalecane przez Komisję Europejską celem podniesienia intensywności i jakości badań w zakresie TIK prowadzonych w Europie. Poza rozwojem badań, należy również położyć nacisk na mechanizmy ułatwiające przekazywanie wyników badań całemu przemysłowi europejskiemu.

45. Wyraża radość z faktu, że dużą wagę przywiązuje się do bogactwa treści cyfrowych, interoperacyjności i bezpieczeństwa wymiany informacji w programach badawczych.

46. Podziela zdanie Komisji w sprawie znaczenia wykorzystania TIK jako nowego „narzędzia społecznego”. Aby tego dokonać, niezbędne jest powiązanie przedmiotowych strategii ze współpracą polityką społeczną.

⁽⁹⁾ CdR 256/2004 fin

⁽¹⁰⁾ CdR 32/2006 fin

47. Podkreśla konieczność podjęcia działań o pierwszorzędym znaczeniu, stanowiących odpowiedź na priorytety horyzontalne i sprzyjających równości szans (np. swobodny dostęp do publicznych stron internetowych czy instalacja infrastruktury szerokopasmowej). W tym celu niezbędna jest interwencja władz publicznych.

48. Uznaje wartość dodaną, jaką wnieść może europejska polityka e-integracji (koordynacja, współpraca, forum, partnerstwo, oferty finansowania). KR zgadza się z tym, że należy zwiększyć przejrzystość w tej dziedzinie i ogólną świadomość odpowiedzialności społecznej.

49. W celu zapewnienia jak najlepszej skuteczności popiera szeroką i stałą wymianę informacji, a także dzielenie się przykładami działań wzorcowych i wymianę doświadczeń pomiędzy zainteresowanymi stronami, informowanie opinii publicznej i aktywną współpracę na szczeblu lokalnym i regionalnym pomiędzy sektorem TIK, władzami publicznymi, dostawcami

usług publicznych i prywatnych oraz organizacjami użytkowników końcowych.

50. Uważa ponadto za niezbędne utworzenie sieci regionów na skalę europejską, dzięki której można by zwiększyć i poprawić możliwości uczestnictwa regionów w projektach współpracy.

51. Zwraca uwagę na potrójnie korzystną sytuację, jaka się wytworzy. Zarówno bowiem sektor TIK, jak i użytkownicy i społeczeństwo jako całość skorzystają z tej sytuacji.

52. Zaleca Komisji, by podjęła wysiłki celem opracowania i zastosowania wskaźników dostarczających porównywalnych obrazów i oceny rozpowszechniania i używania TIK w regionach, tak aby można było stale wyciągać pożyteczne i niezbędne wnioski, co umożliwiłoby przyjęcie działań na rzecz konwergencji społeczno-gospodarczej i technologicznej regionów.

Bruksela, 9 kwietnia 2008 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE